

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 15 września 2006r. dotyczące upublicznienia przez Spółdzielnię Mieszkaniową danych osobowych podlegających szczególnej ochronie poprzez wywieszenie w miejscach ogólnie dostępnych, tj. na tablicach ogłoszeń, w blokach mieszkalnych należących do Spółdzielni, odpisów sentencji wyroków sądów dotyczących postępowania w sprawie eksmisji.

Warszawa, dnia 15 września 2006 r.

GI-DS-430/390/06

Pan
Prezes Zarządu
Spółdzielni Mieszkaniowej

w związku z upublicznieniem przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) (zwaną dalej Spółdzielnią) szczególnie chronionych danych osobowych Państwa A, B, C i D Kowalskich, zam. w (...), poprzez wywieszenie w miejscach ogólnie dostępnych, tj. na tablicach ogłoszeń, w blokach mieszkalnych należących do Spółdzielni odpisów sentencji wyroków Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia (...) (sygn. akt ...) oraz Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia (...) (sygn. akt ...) dotyczących postępowania w sprawie eksmisji, zwracam się o zaprzestanie stosowania ww. praktyki albowiem prowadzi ona do naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych otrzymał w skardze Państwa A i B Kowalskich, reprezentujących także ich dzieci: C Kowalską i D Kowalskiego, zam. w (...) (zwanymi dalej Skarżącymi), informację, że Spółdzielnia ujawniła dane osobowe Skarżących w zakresie ich imion i nazwisk oraz treści sentencji wyroków Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia (...) (sygn. akt ...) oraz Sądu Okręgowego w ... z dnia (...) (sygn. akt ...). Nastąpiło to poprzez wywieszenie w miejscach ogólnie dostępnych, tj. na tablicach ogłoszeń, w 4 klatkach bloków mieszkalnych należących do Spółdzielni odpisów sentencji ww. wyroków.

W przedstawionych wyjaśnieniach Prezes Zarządu oraz Wiceprezes Zarządu Spółdzielni wskazali, iż skarga Państwa A i B Kowalskich, w ocenie statutowych organów Spółdzielni jest niezasadna. Reprezentujący Zarząd Spółdzielni, powołując się na okoliczność zajmowania przez Skarżących jednego z pomieszczeń w budynku Spółdzielni bez tytułu prawnego wskazali, że „fakt zamieszkiwania Państwa Kowalskich od kilku lat na terenie budynku Spółdzielni powoduje, że osoby te, jak i ich dane osobowe są powszechnie znane członkom spółdzielni i wszystkim mieszkańcom budynku”. Ponadto, jak wskazano w wyjaśnieniach, udostępnienie danych Skarżących nastąpiło na podstawie przepisu art. 23 ust. 1 pkt 5

ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, gdyż stosownie do art. 18 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. 2003 r. Nr 188 poz. 1848, z późn. zm.) oraz § 6 statutu Spółdzielni członkowie Spółdzielni mają prawo uzyskiwania od organów Spółdzielni informacji i prawo czynnego udziału w życiu Spółdzielni. Jednocześnie, jak ustalono na podstawie wyjaśnień ww. osób reprezentujących Zarząd Spółdzielni, „wyrok sądowy nie zawierał żadnej wzmianki dotyczącej jego publikacji”, a „podanie kopii wyroku do wiadomości członków spółdzielni (...) nastąpiło po raz pierwszy, gdyż do tej pory nie miały miejsca sytuacje zmuszające spółdzielnie do przymusowego egzekwowania prawa wobec osób naruszających podstawowe zasady prawa i współżycia społecznego”.

Kopie wyroku, na skutek skargi i wszczęcia postępowania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zostały usunięte z tablic ogłoszeń członków Spółdzielni.

Nie kwestionuję uprawnienia Spółdzielni do dochodzenia jej praw powstałych z powodu zajmowania przez Skarżących pomieszczenia w budynku Spółdzielni bez tytułu prawnego. Dochodzenie praw przez Spółdzielnię powinno jednak przebiegać w granicach obowiązujących przepisów, w szczególności nie powinno naruszać praw osób, których dane dotyczą. I tak, z punktu widzenia obowiązujących w polskim porządku prawnym zasad ochrony danych osobowych, zastrzeżenia budzi fakt ujawnienia - poprzez wywieszenie w miejscach ogólnie dostępnych, w blokach mieszkalnych należących do Spółdzielni odpisów sentencji ww. wyroków - danych osobowych Skarżących, które, stosownie do art. 27 ustawy, posiadają charakter danych szczególnie chronionych. Zakwestionowane przez Skarżących działanie Spółdzielni doprowadziło bowiem do sytuacji, w której z danymi osobowymi szczególnie chronionymi, mogli zapoznać się nie tylko, członkowie Spółdzielni, ale także osoby nieupoważnione. Doszło zatem do nieuprawnionego udostępnienia danych osobowych Skarżących, a działanie to nie może być analizowane, jak wskazały osoby reprezentujące Zarząd Spółdzielni, na podstawie art. 23 ustawy, regulującego sytuację przetwarzania tzw. danych zwykłych, lecz na podstawie art. 27 ustawy, wskazującego szczególne rodzaje, typy danych osobowych, tzw. dane szczególnie chronione i stanowiącego *lex specialis* względem art. 23 ustawy.

W myśl powołanego art. 27 ust. 1 ustawy, zabrania się przetwarzania m.in. danych dotyczących orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, jest dopuszczalne w precyzyjnie określonych sytuacjach wskazanych art. 27 ust. 2 ustawy, niemniej jednak żaden z warunków wymienionych w tym przepisie nie znajduje zastosowania do analizowanego działania Spółdzielni. Jednocześnie, powołane przez osoby reprezentujące Zarząd Spółdzielni regulacje (art. 18 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze oraz § 6 statutu Spółdzielni), odnoszące się do praw członków Spółdzielni, nie wskazują na możliwość uzyskiwania przez członków Spółdzielni danych osobowych szczególnie chronionych innych członków Spółdzielni, czy danych, których administratorem jest Spółdzielnia, a tym bardziej na uprawnienie

Zarządu Spółdzielni do udostępniania tego rodzaju danych – na podstawie decyzji Zarządu Spółdzielni - osobom nieupoważnionym, poprzez ich ujawnienie w miejscach publicznie dostępnych.

W konsekwencji, ani przepisy art. 27 ust. 2 ustawy, ani regulacje wskazane przez osoby reprezentujące Zarząd Spółdzielni, nie stanowiły podstawy prawnej zezwalającej na przetwarzanie danych osobowych Skarżących, posiadających charakter szczególnie chronionych, w sposób, w jaki dokonała tego Spółdzielnia.

Warto także zwrócić uwagę Zarządu Spółdzielni na spoczywający na administratorze danych, wynikający z art. 36 ustawy, obowiązek zabezpieczenia danych osobowych członków Spółdzielni, czy jej byłych pracowników, ewentualnie danych innych osób, których administratorem pozostaje Spółdzielnia z tytułu decydowania o celach i środkach ich przetwarzania (por. art. 7 pkt 2 i 4 ustawy) przed udostępnieniem danych, w tym danych szczególnie chronionych osobom nieupoważnionym oraz ustanowiony w art. 26 ust. 1 ustawy, obowiązek dołożenia przez administratora danych szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Ponadto, sytuacje niezgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych regulują przepisy karne ustawy, przewidujące odpowiedzialność karną w sytuacji wyczerpania znamion przestępstw określonych ustawą.

W związku z powyższym, zwracam się o niestosowanie w przyszłości ww. praktyki oraz poinformowanie o wynikach działań podjętych przez Zarząd Spółdzielni w zakresie respektowania przepisów o ochronie danych osobowych.